

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár:

Egy évre 4 frt = 8 korona, félfévre 2 frt = 4 korona,
negyedévre 1 frt = 2 korona.

Egyes szám ára 10 kr. — 20 fillér.

Feltevő szerkesztő:

WITTINGER ANTAL.

Kiadó és laptulajdonos:

FEIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reklamációk a kiadótulajdonos
hoz, Feigl Gyula nyomdászhoz (városkör 81) intézendők
Nyilvántar sora 40 flr. — Hirdetések nagyság szerint.

Egyesülés.

Egyletek, kaszinók, társaskörök, testületek és hasonló szellemű vállalkozások létesítése érdekében emelünk íme szót. Mert az a meggyőződés él bennünk, hogy a polgárság ilyenmő csoportos tömörülése nemcsak egyesek javát szolgálja, hanem egyszersmind nagyban elősegíti a közös nemzeti óhajok megvalósulását is. Valamint a hadsereg is csak azonképen állja meg helyét a harc terén, ha közös zászló alá gyűlelszik, nem pedig akkor, ha minden szál katona külön-külön akarja megvédeni édes anyaföldjét, épugy a polgári társadalomban is kívánatos az egyesülés, a mi manapság leginkább körök, társulatok stb. alapításában teljesedik. Mindenképen üdvös törekvésnek tekinthetjük, ha városaink, vagy falvaink lakossága bizonyos erkölcsi vagy anyagi cél érdekében csoportosul.

Egy bármilyen testületnek sokkal bizonyosabbban módjában áll az egyesek — t. i. tagok — érdekeit előbbre vinni, mintha azok külön-külön iparkodnának terveiket, vágyaikat megvalósítani.

Az egyesületek a mai korban nemes programot vannak hivatva kitűzni. Hazafiús, társadalmi és egyéni cél érdekében. Mindenekelőtt azok kötelessége a magyarság fejlesztése, az elemi tudományok és ismeretek népszerűsítése, a közművelődésnek minden tekintetben való ápolása és emelése, továbbá az ipar, kereskedelem, földművelés előmozdítása stb.

Az egyleti élet bizonyos baráti, testvéri viszonyt állít fel a tagok között s összetartásra buzdítja őket, mely utóbbira van különösen szük-

sége nemzetünknek, miként azt a történelem lapjai tanúsítják.

Ha a folytonos összetartás szükségét nem érezték volna eleink, ki tudja: hol s merre lennénk ma s országunk nem képezné-e valamelyik szomszédos hatalmasságnak csupán kiegészítő részét! . . . Elynomott nép volnánk és nem hivatkozhatnánk többé hazafiúi büszkeségünkre; mi több, elnyomatásunk anyagi viszonyainkra is sajnálatosan kiterjedne.

Mint látható tehát, az egyesülés nagy és fontos szerepet játszik a népek életében. A nemzet józanul belátja a tömörülés szükségességét.

Legalább erre mutat, hogy hazánkban — kevés kivétellel — mindenütt, még a legkisebb helyiségekben is vannak egyletek, körök, — bár a mi óhajásunk szerint kívánatos volna, ha a tekintetben még ezek a kivételek is mihamarabb megszűnnének.

Mert ugyanis az egylet-alakítás kérdése az idők folyamán nevezetes kérdéssé nőtte ki magát. Hiszen immár egyedül ezen az uton mozdíthatjuk elő anyagi és szellemi jólétünket.

Az olvasó körök hivatva vannak a nép lelki világát művelni, nagy költőink dicső eszméit közkinccsé tenni, az olvasást szükségletté emelni, és pedig annyira, hogy az emberek később már épen úgy kívánkozzanak az oktató és mulattató könyvek, hírlapok stb. után, mint megkívánják mindennap a táplálékot. Ha ezt elérjük, akkor örömmel mondhatjuk: a kedélyek nemesültek, a jellem szilárdult.

A segélyző egyesületek is méltányolandók. Már a vallás parancsaiból is kihámozhatjuk, hogy felebarátainkon segíteni kell. Azonkívül mindig igaznak bizonyul az a szójárás, hogy t. i. ma neked, holnap nekem. Vagyis ma téged segítünk, holnap te segítesz. Ez a segítő egyesületek alapelvei. Az ilyen egyletek nagy és szép emberbaráti feladatot végeznek.

Az egyesületek során különös pártfogásban részesítendők az ipartestületek, melyek az egy iparszakmához tartozó munkásokat vonják egy-egy kalap alá. Mert végre is az embernek mindig a megélhetési módok könnyítésén kell fáradoznia, ami pedig az ipartestületekben bírja leghathatósabb támaszát. Nagy hasznára van különben is az iparosnak, ha a maga fajtájából való szakemberekkel sűrű összeköttetésben áll, s ez természetes folyománya az ipartestületi életnek. Egyik a másikatól tanul, a tárgyismeretek ilyenkor bővülnek és tér nyílik sokaknak arra, hogy képességét bebizonyítsa.

Ilyen egyesületek vannak már városunkban, de téved, aki azt hiszi, hogy ezek mindenben megfelelnek a követeléseknek. Dehogyan! Helyes vezetés kell és összetartás, mert csak így lehet az egyesületi életben eredményt felmutatni. Aztán téved az is, aki azt hangoztatja, hogy *elég már az egyesületekből, nagyon igénybe veszik a közönség áldozatkészségét.* Nem áll az! Minden egyesület, mint azt már egy pár példában hangoztattuk, busás hasznot hoz, csak tevékenyen kell abban résztvenni.

Hamarosan felsoroltunk egy-kettőt az egyle-

TÁRCZA.

Forró nyárban.

Köszeg, 1899. aug. 8.

Nyár van.

No persze, hogy nyár van, hisz mutatja ezt a kalendárium, de meg a nap forró leve is.

— Kutya meleg van — kiáltanak fel ilyenkor az emberek. Hogy is ne kiáltanának tel, mikor annyira bántja őket a melegség. Haragszik is mindenki ezekre a kutyácskáról nevezett meleg napokra, én azonban — bármennyi gáncs és lenézés érjen érte — szeretem őket. Nem anyagi szempontokból ugyan, de más okok miatt, melyek alkalmasak arra, hogy lelkünknek más időszakokban talán megingott egyensúlyát helyreállítsák.

Mert míg a hideg keveset ment — legfeljebb azt, ha a megfagygni készülő ember fát lop — hát addig a melegre mindent rá lehet fogni és 20.—30 fokig emelkedő hőségben melegséget lehet találni mindenre.

Először is arra, hogy ne dolgozzék az ember. Mert míg más időszakban mi, az emberiség munkásabb része, mélységes megvetéssel nézzük le a munkátlanság fertőjébe süllyedőket, addig másoktól is halljuk, hogy nem tudnak dolgozni.

Oh, ez nagy gyönyörűség! Az ember dédelgő biztatással beszél saját becses énjéhez:

— Ne félj, fiacskám! Nem csak te vagy lusta. Más se dolgozik. Ne busulj, majd megjön a te munkákedved is az őszzel együtt.

És őszig azután vidáman kenyél és sörözik, iszik az ember. Mert ez a második bűn, mely melegséget színtén a nyárban hordja.

Délelőtti sörözések és éjjeli mulatozások után, mikor az üres tárca kinyitása közben a lelkiismeret beszélni kezd, hirtelenében azzal hallgattatjuk el:

— Elh, nyár van! Nem lehet okosabbat tenni, mint lehűteni magunkat. Mást mit is csinálnánk!

S egész nyugodtan iszik az ember tovább, mintha kiválólépen azért teremtettünk volna, hogy a szesz italokat, a savanyúvizeket és krakeliket fogyaszszuk.

A harmadik nagy előnyük a meleg napoknak: a szerelem könnyebbége. Ne tessék kinevetni, ugy van, holott az ellenkezőjét hiszik az emberek.

És a magyarázata egészen egyszerű. A szerelem is bűn, minden bűn szülőanyja a lustaság, már pedig nyáron leglustább mindenki és így legszerelmesebb. Jóformán nem is gondolunk másra a pihenésen és mulatozáson kívül, mint szerelemre, melyre különben is úgyszólván minden percben ingerel a nyár divatja: a vékony, szinte áttetsző ruhaszövetek, a kivágott bluzok, a meztelen nyakak és a hosszú yvettekeztyűs karok, melyek egy-egy szép asszonynál vagy szép leánynál olyan ingerlően domborodnak ki a selyemkeztyű vékony szövete alatt.

Persze, hogy sok nyári szerelem nem is éli túl a nyarat, őszre legfeljebb a száraz virágok maradnak és

egy csomó levél, melyek jó szolgálatot tesznek, mikor először kell befűteni a kályhába . . .

Csodás nagy előnye még azután a nyárnak, hogy a szenzációk, ha megesnek is, nem érdekelnek senkit sem. És olyan jó az, ha a mások dolga nem izgatja az embert. Mert tévedés azt hinni, hogy a kávéházat megülőkön kívül másokat is érdekelnek most az újságok és hírek. Legfeljebb egy-egy bus nyaralót, ki abban a reményben, hogy jól fogja magát érezni, halálra untatozik a snajderbergi, vagy isten tudja mitéle nyaralótelepen. Ez talán elolvassa a nyár szenzációit s ezt érdeklí a Dreyfus sorsa, a sok vasuti katasztrófa, direktor-választás és más egyebek, amelyekkel különben ez a nyár még bőven szolgál az előbbiekhöz képest, mikor csak megszokott mindennapi dolgok kerülnek a lapok hírvatába.

A mostani nyár nyújt elég érdekeset, de ezzel sem sokat törődnek az emberek. Mert ilyenkor a legnagyobb szenzáció egy jókorra eső, mely lehűti a levegőt. S ez rendesen be is szokott következni, valahányszor csak a tűzoltóság nyári mulatságot rendez.

A tűzoltó-mulatságok legbiztosabb vendége az eső, mert tudvalevőleg a tűzoltóság viz nélkül nem boldogul semmitéle kivonuláson.

Persze, ennek a szenzációnak nem örül a tűzoltó-mulatságok ágilis rendezősege, de annál jobban örül neki minden más.

Különben ezt a már egyedüli üdítő szenzációt nemcsak a tűzoltóságnak lehet köszönni kizárólag, mert

Vasuti menetrend.

Állomások.	II. III. oszt. kocsikkal				
Középeurópai idő.	reggel	d. e.	d. e.	d. n.	este
Kőszeg ind.	4 ¹⁵	8 ⁰⁵	11 ⁵¹	5 ⁵⁰	8 ⁴⁰
Lukácsbáza (m. h.)	5 ⁰⁰	8 ¹⁰	12 ⁰¹	6 ¹⁰	8 ⁵⁴
Német-Genes (m. h.)	5 ²⁴	8 ³⁵	12 ²⁰	6 ²⁰	9 ¹⁰
Szombathely erk.	5 ³⁰	8 ⁴⁰	12 ²⁴	6 ²⁵	9 ²⁵
Szombathely ind.	6 ⁴⁵	11 ⁰⁰	3 ¹⁵	7 ⁰⁵	10 ¹⁰
Német-Genes (m. h.)	7 ⁰¹	11 ¹⁵	3 ³¹	7 ²¹	10 ²⁵
Lukácsbáza (m. h.)	7 ¹⁸	11 ³¹	3 ⁴⁸	7 ³⁸	10 ⁴²
Kőszeg erk.	7 ³¹	11 ⁴⁵	4 ⁰¹	7 ⁵¹	10 ⁵⁵

*) Csak kedden és pénteken közlekedik.

† Junius 1-től szept. 15-ig vasár- és ünnepnapokon közlekedik.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy f. é. augusztus 7-én Kőszegre érkeztem és működésemet a fogászat terén tovább folytatom.

Kiváló tisztelettel:

Scharpf Jenő, fogtechnikus,
Kőszegen, Kelez-Adolfy utca 46 sz. alatt.

Alkalmi vétel.

Alulírott tisztelettel értesíti a közönséget, hogy

uraságoktól levetett ruhákat és cipőket

méltányos árban vesz és elad.

Wolf Adolf,

Kőszeg, Pallisch-utca (rózsa-u.) saját házában.

Magáneladásra
a legelőnyösebben
ismert

Dürkopp Diana kerékpárok

(legjobb osztrák márká)

csak

Kovács Ferencznel

Szombathelyen.

kaphatók.

15 hold

szántó és rét, a szombathelyi és soproni ut melletti, szveticzkerti kisföldi és kis-tamási dűllökben, valamint az alsó rétekben f. évi augusztus 6-a és szeptember 7-ike közti időben szabad kézből együtt vagy részletekben eladó.

Közelebbi felvilágosítást ad a tulajdonos, dr. Gerhauser József vagy

Horváth Béla
Kőszegen, Király-út.

arany-, 18 ezüst-érem, 30 tiszt. és olaszmerő okirat

Kwizda-féle

korneuburgi

állattáppor.

Állati-diét. szer lovak, marhák és juhok számára

43 év óta, a legtöbb istállóban használtva, étvágyhiánnyal, rossz emésztéssel, a tej javítására és a tehének tejhozamának növelésére.

Ára: 1/2 doboz 70 kr., 1/2 doboz 35 kr. Alulírott csak a fenti vállalkozással ellátva kapható minden gyógytárban és droguistánál.

Főraktár:

Franz Joh. Kwizda

10. és kir. oszt. nagy. és kir. román szövet készítő.

Kerületi gyógyszerész Kornenburg bel Wien

Felhívás.

A dunántuli ág. hitv. evang. leánynevelő-intézet bennlakó személyzetének ellátására és az intézet világtására és fűtésére a következő cikkek szükségeltetnek, u. m.:

1. Különféle nemű lisztek.
2. Dara.
3. Árpakása.
4. Rizs.
5. Kávé.
6. Cukor.
7. Tej.
8. Marhahús.
9. Borjúhús.
10. Disznóhús.
11. Disznósír.
12. Zsemlye, szarvas.
13. Kenyér.
14. Petroleumésgyertya.
15. Mosószappan.
16. Tölgy vagy bükkfa.
17. Coaks vagy kőszén.

Ezen cikkek szállítására vállalkozók felkértek, miszerint ajánlataikat borítékba zárva **f. hó 20-ig** a kőszegi ág. hitv. ev. egyházközség elnökségehez benyújtani szíveskedjenek.

Ezen cikkek helyszínére szállítva érteendő.

Kőszeg, 1899. augusztus hó 12.

A dunántuli ág. hitv. evang. leánynevelő intézet bizottsága.

Hirdetmény.

Főméltóságú **Dr. Herceg Esterházy Miklós** Ur kőszegi hitbizományi uradalmahoz tartozó, Kőszeg sz. kir. város területén fekvő és a Gyöngyös folyón álló 3 alulesapó kerékű

lisztörölő-malom

tartozékaival és 2 kat. hold 630 ööl területű épületes belső, kert és réttel,

1899. évi szeptember hó 3-an d. e. 10 órakor Lekan

(vasútállomás Kőszeg) alulírt tisztartóság irodájában, hol az árverési feltételek és az adásvevési szerződés pontozatai bármikor betekinthetők, önkéntes nyilvános szóbeli árverésen örök áron ellog adatni.

Herceg Esterházy
lékai kerületi tisztartósága.

Keil-Lakk

(Glasur).

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

1 nagy palaczk ára 1 frt 35 kr. — 1 kis palaczk ára 68 kr.

Padló-fényesítő,

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 45 kr.

Arany-fénymáz

képkerekek stb. bearányozására. 1 kis palaczk ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére. 1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kapható:

Unger József-nél Kőszegen.

Zacherlin

ZACHERL

Nem
zacskókban
kapható!

Egyedül csak palaczkokban valódi!

Fölülmulhatlanul öl

mindenféle kártékony rovarat gyorsan és biztosan, minél fogva millió és millió vevő keresi és dícséri.

Kőszegen: Adler Simonnál.
Hirsch Antalnél.
Jánosa Gyulánál.
Pollák Sándornál.
Unger Józsefnél.
Waisbecker Edenél.

Ó-Szalónak: Mayer Henriknél.
Csopregben: Kólu Sándornál.
Pinkafőn: Strobl Károlynál.
Szalónak: Friedrich Samunál.
Mayer Henriknél.